

Fremtidens havvindmølleparker og havets dyreliv

Referat af dagens forhandlinger
(v. Mike Robson, DSfMB og DONG E&P)

Den nye betænkning om havvindmølleparkernes placering er det første skridt i realiseringen af regeringens planer for den fremtidige udvidelse af Danmarks vedvarende energiforsyning. Steffen Nielsen gav en kort oversigt over tankerne og planerne, og påpegede at indgåelsen af energiforliget i februar har gjort arbejdet endnu mere aktuel.

COWI har udarbejdet den strategiske miljøvurdering som EU's VVM-direktiv foreskriver. Høringer hos svenske og tyske miljømyndigheder har ikke affødt kommentarer, og planen findes at være i overensstemmelse med den overordnede energi- og miljøplanlægning.

Efter en vurdering af de forskellige mulige negative effekter, konkluderer man overordnet, at fisk påvirkes kun i mindre grad af havmølleparker. Gener fra støj i konstruktionsfasen (overvejende fra nedramning af fundamentspæle) opfattes som acceptable. Habitatændringer er marginale, når parkernes areal sammenlignes med den totale havareal til rådighed. På samme måde kan der ikke forventes skabt væsentlige nye habitatområder eller næringsgrundlag for eksisterende eller nye arter.

Kurt Jensen og Carsten Krog fortalte om parkernes betydning for fisk og fiskeri fra hver sin synsvinkel. Parkerne forventes ikke at påvirke fiskebestandene negativt, men den meget omtalte positive "reffeekt" vil heller ikke blive mærkbar, mente Kurt Jensen. Fiskerne oplever havmølleparker som generende for deres fiskeriudfoldelse, påpegede Carsten Krog, uanset at de tabte arealer procentuelt er små. Generne skyldes det nuværende fiskerimønster, hvor man overvejende satser på trawlteknikker. Reglerne for forhandling af compensation er svage og uhensigtsmæssige i forhold til situationen i andre lande. Tilsvarende er reglerne vedr. forbudszoner omkring rørledninger og kabler alt for lempelige, idet det er op til ejeren at beslutte om der skal dispenseres fra forbudskravet.

Under diskussionen foreslog Levende Hav, at kompensationsdrøftelserne skulle udnyttes til at styre fiskeriet hen i en mere bæredygtig retning. Nuværende energiintensive fiskeriformer er ikke bæredygtige !

Fugleundersøgelser har aflivet mange af de tidligere bekymringer for påvirkning af fuglelivet, fortalte Henrik Skov, men mange detaljer står tilbage at udfylde, og der er mangel på konkrete observationer af f.eks. fugleledrab ved offshore mølleparker. Et spørgsmål fra salen fik afklaret, at migrerende flagermus ikke er undersøgt.

Tilsvarende har tyske undersøgelser af marsvin ved danske havmølleparker påvist at marsvinene udnytter parkerne på mere positive måder end forudset. Georg Nehls ville dog gerne fortsætte undersøgelserne for at afklare nye interessante spørgsmål, der er dukket op.

Torkel Gissel Niensens indlæg om habitatmodellering måtte vi desværre undvære, da Torkel blev forhindret i sidste øjeblik.

Invasive arter er konstateret ved de danske havmølleparker: Simon Leonhard fortalte om tre arter (2 amphipoder og en insekt). Det er ikke til at sige om de er dukket op på grund af havmølleparker,

eller bare har invaderet havmølleparkerne samtidig med at de er nået frem til andre danske habitatområder. Vindmølleparker forventes ikke at være årsag til indvandring af et væsentlig antal ny arter, men kan fungere som trædesten til fremme af arters vandring.

Havmølleparkejerne oplever en lang række mere eller mindre begrundede bindinger i deres valg af egnede områder for nye parker. Myndighederne viser en til tider forbløffende mangel på initiativ til løsning af konflikterne – her klarer Danmark sig dog relativt godt. Eksempler blev nævnt, fra Tyskland og Storbritannien, hvor myndighederne svigter EU-direktivets henstilling om en ”intelligent” afvejning af mulige miljøpåvirkninger.

Den afsluttende diskussion kom igen ind på spørgsmålet om fiskeriets bæredygtighed såvel energimæssigt som miljømæssigt. Havmølleparkeres bidrag til biodiversitet og refugiefunktion blev fremhævet, uanset deres arealmæssigt begrænsede udstrækning i forhold til det samlede havareal. Der blev efterlyst en mere grundig undersøgelse af eventuelle risici forbundet med anvendelse af kemiske produkter (f.eks. smøringsprodukter på jack-up fartøjers ben) – her har olie- og gasindustrien gjort nogle nyttige erfaringer, som vindindustrien kan drage fordel af.